

Keterbukaan KPM isu pusat tuisyen bukti dasar perlu sedia dinilai semula

Timbalan Dekan
(Hal Ehwal Pelajar
& Alumni) Pusat
Pengajian
Pendidikan,
Universiti Utara
Malaysia (UUM)

Oleh Prof Madya Dr Mat Rahimi Yusof
bhrencana@bh.com.my

Perkembangan terbaharu mengenai isu pusat tuisyen, kelmarin, membawa isu syarat pemilikan institusi pendidikan swasta (IPS) ke satu tahap lebih jelas.

Jika sehari sebelumnya Kementerian Pendidikan (KPM) menyatakan kesediaan menyedekahkan semula ketetapan berhubung struktur pemilikan pusat tuisyen, kelmarin KPM mengumumkan syarat pemilikan Bumiputera-kurangnya 80 peratus ekuiti Bumiputera tidak lagi ditetapkan bagi syarikat sendirian berhad yang mengoperasikan IPS di bawah Kementerian itu.

Perkembangan ini penting kerana ia menunjukkan bagaimana sesuatu dasar boleh melalui proses maklum balas, penelitian dan penyelarasan apabila keadaan semasa berubah.

Ketetapan 30 peratus itu bukan dasar baharu. KPM sendiri menjelaskan ia dinyatakan dalam Buku Pernyataan Dasar Institusi Pendidikan Swasta diterbitkan pada 2006. Garis panduan KPM sebelum ini juga menyatakan pemilikan ekuiti Bumiputera sekurang-kurangnya 30 peratus bagi kategori pemilikan tertentu.

Isu itu menjadi perhatian apabila timbul kebimbangan dalam kalangan pengusaha pusat tuisyen mengenai implikasinya terhadap struktur pemilikan dan pembaharuan pendaftaran. Pada 20 September, KPM menyatakan ketetapan berusia dua dekad itu akan disemak dan Kementerian terbuka mendengar pandangan semua pihak.

Dari perspektif pentadbiran awam, perkembangan ini memberikan satu pengajaran penting, iaitu dasar tidak seharusnya dianggap sebagai dokumen tebal daripada perubahan hanya kerana ia pernah mempunyai rasional tertentu.

Tempoh 20 tahun juga panjang. Struktur ekonomi berubah, kos operasi meningkat, teknologi berkembang, model pendidikan berubah dan bentuk perniagaan pendidikan juga menjadi semakin pelbagai. Peraturan yang sesuai pada 2006 tidak semestinya menghasilkan kesan sama pada 2026.

Pusat tuisyen misalnya, mempunyai ciri berbeza daripada syarikat besar. Aktivis sosial, Tan Sri Lee Lam Thye menyatakan banyak pusat tuisyen ialah perusahaan kecil berasaskan kejurangan dikendalikan pendidik dengan sumber kewangan sederhana. Beliau berpandangan syarat pemilikan ketat boleh menambah beban pematuhan dan berpotensi menyebabkan sebahagian pengusaha mengecilkan atau menghentikan operasi.

Pandangan itu tentunya perlu dilihat bersama objektif lebih luas meningkatkan penyertaan Bumiputera dalam aktiviti ekonomi. Namun, persoalan dasar yang wajar ditanya adalah adakah matlamat itu hanya boleh dicapai melalui pemilikan ekuiti mandatori?

Lam Thye sendiri mencadangkan alternatif seperti latihan keusahawanan, geran permulaan, pembiayaan serta sumber memudahkan lebih ramai pendidik Bumiputera membangunkan pusat pendidikan sendiri. Pendekatan seperti ini menunjukkan objektif dasar yang sama kadangkala boleh dicapai melalui instrumen berbeza.

Malah, penyelarasan terbaharu KPM tidak harus dianggap sebagai bermaksud sektor pendidikan swasta kini bebas daripada kawal selia.

IPS masih tertakluk kepada proses penubuhan dan pendaftaran, termasuk syarat berkaitan premis, keupayaan kewangan, keselamatan, kelulusan pihak berkuasa tempatan (PBT), Jabatan

Bomba dan Penyelamat serta Pejabat Kesihatan. KPM turut menetapkan keperluan berkaitan guru, pekerja, kursus dan kemudahan.

Bentuk kawal selia khas

Justeru, persoalan lebih produktif bukan sama ada pusat tuisyen perlu dikawal, tetapi apakah bentuk kawal selia yang mempunyai hubungan paling langsung dengan mutu pendidikan, keselamatan murid dan kepentingan awam.

Pendekatan itu juga berlaku ketika KPM dipimpin Menteri Pendidikan, Datuk Seri Fadhlina Sidek dengan Datuk Dr Mohd Azam Ahmad sebagai Ketua Pengarah Pendidikan.

Fadhlina mempunyai latar belakang undang-undang dan sebelum memasuki politik aktif sebagai peguam serta aktivis dalam isu undang-undang keluarga Islam, kebajikan dan perlindungan kanak-kanak. Beliau memperoleh ijazah undang-undang dan syariah daripada Universiti Islam Antarabangsa Malaysia (UIAM) serta sarjana undang-undang daripada Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM).

“Justeru, persoalan lebih produktif bukan sama ada pusat tuisyen perlu dikawal, tetapi apakah bentuk kawal selia yang mempunyai hubungan paling langsung dengan mutu pendidikan, keselamatan murid dan kepentingan awam”

Beliau dilantik sebagai Menteri Pendidikan pada Disember 2022 dan pada awal 2026 beliau menekankan dasar pendidikan perlu mengutamakan kepentingan murid, pendidik dan kesejahteraan warga pendidikan serta menyeru kepada budaya kerja berteraskan profesionalisme dan integriti.

Mohd Azam pula membawa latar pengalaman profesional pendidikan yang panjang. Sebelum dilantik sebagai Ketua Pengarah Pendidikan berkuat kuasa pada 7 Julai 2025, beliau Timbalan Ketua Pengarah Pendidikan bagi Sektor Pembangunan Profesionalisme. Beliau memulakan perkhidmatan sebagai Pegawai Perkhidmatan Pendidikan pada 1989 dan mempunyai pengalaman lebih 35 tahun.

Dari segi akademik, beliau berkelulusan sarjana muda bahasa Melayu, sarjana linguistik wacana dan doktor falsafah dalam komunikasi strategik daripada Universiti Malaya (UM).

Gabungan kepimpinan politik dengan pentadbiran profesional penting dalam isu seperti ini. Menteri bertanggungjawab terhadap arah dasar dan pertanggungjawaban awam, manakala Ketua Pengarah Pendidikan mengetuai pelaksanaan profesional sistem pendidikan.

Apabila Kementerian bersedia mendengar keresahan masyarakat, meneliti semula dasar berusia dua dekad dan membawa hasil penelitian itu ke peringkat Jemaah Menteri, proses itu sekurang-kurangnya menunjukkan mekanisme semakan dasar sedang berfungsi.

Apa yang berlaku pada 20 dan 21 September memberikan satu prinsip penting kepada pentadbiran pendidikan di mana keterbukaan mendengar pandangan hanya bermakna apabila diikuti kesediaan menilai semula kesesuaian sesuatu dasar berdasarkan keadaan semasa.

Dasar yang baik bukan semestinya tidak pernah berubah tetapi mempunyai objektif jelas, kesannya sentiasa dinilai dan berani diselarasakan apabila terdapat cara lebih sesuai untuk menjaga kepentingan pendidikan anak Malaysia.

Semua artikel penulis tamu adalah pendapat peribadi, bukan pendirian rasmi BH

Penubuhan pusat tuisyen masih tertakluk kepada syarat-syarat ketat yang perlu dipenuhi pemilik.

(Foto hiasan)